

Sociaal-Economische
Raad Curaçao

Aan de Voorzitter van de Staten
Mw. A.V. Pauletta
Wilhelminaplein no.4
Alhier.

Datum: Willemstad, 4 augustus 2020

Ref.nr.: 100/2020-SER

Betreft: Adviesverzoek betreffende de initiatiefontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening winstbelasting 1940

Geachte mevrouw Pauletta,

Gaarne vragen wij hierbij uw aandacht voor het volgende.

Op 23 juni 2020 heeft de Sociaal-Economische Raad (SER) een adviesverzoek ontvangen van de Staten betreffende de initiatiefontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening winstbelasting 1940 (nr. 0330-1V/19-20, SER ref.nr. 080/2020).

Dit adviesverzoek is gedaan op grond van artikel 2, tweede lid, van de Landsverordening Sociaal-Economische Raad (A.B. 2010, No. 87, bijlage p), zoals gewijzigd bij P.B. 2017, No. 70, waarin is bepaald dat de Raad zijn adviezen uitbrengt op daartoe strekkend verzoek van één of meer ministers, of van de Voorzitter van de Staten. De indiener van het adviesverzoek is de heer R.F. Calmes. Hij heeft gebruik gemaakt van het recht van de Staten zoals toegekend in artikel 77 van de Staatsregeling van Curaçao, waarin is opgenomen dat de Staten het recht hebben ontwerplandsverordeningen aan de regering voor te dragen en waarbij door de Staten voor te dragen ontwerplandsverordeningen bij hen aanhangig worden gemaakt door één of meer leden.

In de aanbiedingsbrief van 22 juni 2020 wordt aangegeven dat het op prijs wordt gesteld het gevoelen van de SER op deze initiatiefontwerplandsverordening tot wijziging van de Landsverordening winstbelasting 1940 (hierna: het initiatiefontwerp) (zittingsjaar 2019-2020-166) te mogen ontvangen, 'aangezien de indieners de mening delen¹ dat de voorgestelde wijzigingen mogelijkere wijs sociaal-economische effecten kunnen sorteren'.

In de considerans van het initiatiefontwerp is opgenomen dat het wenselijk is de coöperaties gedeeltelijk vrij te stellen van winstbelasting. Daartoe wordt de Landverordening op de

¹ Eigenlijk moet staan: 'aangezien de indiener de mening deelt [...]'

winstbelasting 1940² als volgt gewijzigd: Na artikel 2, eerste lid, wordt onder vervanging van de punt aan het slot van onderdeel k door een punt komma, een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

I. 25% van de winst van coöperaties, die aangesloten zijn bij de FEKOSKAN³.

Ter verduidelijking verwijst de SER naar het hierna volgende: artikel 2, eerste lid, van de Landverordening op de winstbelasting 1940 bepaalt in de onderdelen a tot en met k de vrijstellingen van de belasting. In deze landverordening wordt in artikel 1, eerste lid, onderdeel a, bepaald dat onder de naam van 'winstbelasting' een belasting wordt geheven van de winst van binnen Curaçao gevestigde vennootschappen of verenigingen, waarbij het kapitaal geheel of gedeeltelijk in aandelen is verdeeld, coöperaties⁴ en onderlinge waarborgmaatschappijen.

In de Memorie van Toelichting (hierna: MvT), behorende bij het initiatiefontwerp, wordt in het algemene deel uiteengezet dat er sinds 2007 diverse initiatieven zijn geweest om de winst van spaar- en kredietcoöperaties vrij te stellen van de heffing van winstbelasting. Toentertijd is er met hetzelfde oogmerk een initiatiefontwerp door één van de Statenleden bij de Staten ingediend.

De overwegingen die in de MvT worden genoemd om gedeeltelijke vrijstelling van winstbelasting voor de spaar- en kredietcoöperaties voor te stellen, betreffen onder meer de volgende: 'spaar- en kredietcoöperaties houden zich bezig met de stimulering, versterking en verdere ontwikkeling van de coöperatieve sector om mede met het aandragen van faciliteiten een positieve bijdrage te leveren aan de verdere verbreding van de sociale en economische basis van ons land, met inachtneming van de geldende principes van zelfredzaamheid'. [...] '[...] het is duidelijk dat spaar- en kredietcoöperaties puur een sociaal karakter hebben, met accent op het steeds opkomen voor de belangen en het continu bevorderen van het algemeen welzijn en de sociaal economische vooruitgang van hun leden. Deze coöperaties hebben derhalve winstmaximalisatie niet in hun doelstelling'. [...]

De MvT vervolgt met: 'De nadruk dient te worden gelegd op de sociale functie die deze instellingen uitoefenen ten behoeve van hun leden en niet op de financieel-economische functie zoals wordt uitgeoefend door commercieel financiële instellingen'. 'De indiener is van mening dat coöperaties gedeeltelijk winstbelasting moeten betalen. Omdat ze een sociaal karakter hebben moeten ze gedeeltelijk winstbelasting betalen, waardoor zij het resterende gedeelte kunnen gebruiken voor vorming en trainingen geven en stimuleren voor ontwikkeling van meer coöperaties op Curaçao. Vooral in deze moeilijke sociaal en economische tijden. Gezien dat in het regeerakkoord 2017-2021 het stimuleren van coöperaties één van de te bereiken doelen is, levert⁵ indiener een wijziging op de landsverordening om 25% van de winst van coöperaties, die aangesloten zijn bij de FEKOSKAN, vrij te stellen'. In de MvT wordt in paragraaf 2 'Financiële

² P.B. 2002, no. 54. De SER merkt op dat er in het initiatiefontwerp zelf, in afwijking van hetgeen gebruikelijk is, geen verwijzing is opgenomen.

³ Noot SER: in de Memorie van Toelichting wordt op pagina 1 de afkorting FEKOSKAN als volgt uitgeschreven: Federashon di Kooperativanan di Spar i Kredito Antias Neerlandes.

⁴ Noot SER: in artikel 2 van de Verordening van den 13den Februari 1920 (P.B. 1920, no. 9), tot regeling der coöperatie verenigingen, worden onder coöperatieve verenigingen verstaan 'verenigingen van personen, waarbij de in- en uittreding van leden is toegestaan, en die de bevordering van de stoffelijke belangen der leden ten doel hebben, als door middel van gemeenschappelijke uitoefening van hunne nering of ambacht, door aanschaffing van hunne benodigdheden of het hun verstrekken van voorschotten of crediet'.

⁵ Noot SER: 'levert indiener' in de betekenis van 'stelt de indiener voor'.

gevolgen' vervolgens gesteld: 'Voor zover de indiener heeft kunnen nagaan zijn de coöperaties sinds 1906 nimmer in de winstbelasting aangeslagen. Dit is a fortiori een reden om de belastingheffing een regulerende functie toe te kennen en als een sociaal en economisch instrument te gebruiken om spaar- en kredietcoöperaties te ondersteunen'.

Met betrekking tot het voorgaande merkt de SER op dat in de MvT niet uiteen wordt gezet:

- waarom alleen de coöperaties die bij FEKOSKAN⁶ zijn aangesloten in aanmerking komen voor een gedeeltelijke vrijstelling van 25 procent van de winst;
- waarom, als er een beperking geldt voor coöperaties die bij FEKOSKAN zijn aangesloten, in de considerans in algemene zin aan 'de coöperaties' wordt gerefereerd, en tevens in de MvT meermalen gerefereerd wordt aan (wetgeving met betrekking tot) coöperaties in algemene zin en niet uitsluitend aan spaar- en kredietcoöperaties;
- waarom sinds 1906 coöperaties niet zijn aangeslagen voor de winstbelasting;
- of coöperaties aangifte hebben gedaan;
- waarom is gekozen voor een gedeeltelijke vrijstelling van 25 procent;
- of het initiatiefontwerp uit 2007 onderhavig initiatiefontwerp betreft en zo ja, waarom er nu pas verdere opvolging aan het initiatiefontwerp wordt gegeven.

In het verlengde hiervan brengt de SER de hiernavolgende inhoudelijke opmerkingen naar voren:

- De stelling dat coöperaties 'puur een sociaal karakter' hebben, geeft naar de mening van de SER een enigszins beperkte weergave van de feiten. Coöperaties zijn immers voor de leden juist ook van economisch belang vanwege hun deelnemingen.⁷ Het eigendom van een coöperatie vertaalt zich in een lidmaatschap en in die zin hebben de leden een zakelijke overeenkomst met hun coöperatie. Hoewel coöperaties op zich geen winstoogmerk hebben, mogen zij winst maken, en deze wel of niet gedeeltelijk uitkeren aan hun leden.
- Het argument dat coöperaties bij een gedeeltelijke vrijstelling van winstbelasting 'het resterende gedeelte kunnen gebruiken voor vorming en training en voor het stimuleren van de ontwikkeling van coöperaties' acht de SER niet overtuigend voor een gedeeltelijke vrijstelling van belasting over de winst. Immers kosten voor zowel vorming en training als voor het stimuleren van coöperaties komen ten laste van de winst- en verliesrekening, met als gevolg een lagere winst en derhalve een lagere verschuldigde winstbelasting. Aansluitend hierop merkt de SER op dat naar zijn oordeel er bovendien geen bestedingsverplichting aan de coöperaties kan worden opgelegd ten aanzien van de 25 procent vrijstelling van winstbelasting. Een dergelijke bestedingsverplichting is evenmin in het initiatiefontwerp opgenomen.
- Uit het voorgaande volgt dat het feit dat coöperaties niet primair winstmaximalisatie ten doel hebben op zichzelfstaand onvoldoende reden is voor een gedeeltelijke vrijstelling van winstbelasting. Immers sociaaleconomische doelstellingen van coöperaties komen onder

⁶ De website van FEKOSKAN vermeldt de volgende leden: Algemene Spaar- en Kredietcoöperatie (ACU, 29.089 leden), Credit Union San Pedro (1.195 leden), Koöperativa di Spar i Krédito Empeadonan Petrolero (KEP, 2.899 leden), Kooperativa Bankairo Trust i Aseguro (Kobata, 388 leden), Koperativa Spar i Kredito Aviashon (997 leden), Santa Famia Habri (206 leden), Utility Credit Union (UCU, 834 leden).

⁷ De SER wijst in dit verband naar noot nr. 3, waarin de definitie van 'coöperatieve verenigingen' wordt gegeven, zoals in de Verordening tot regeling der coöperatie verenigingen is bepaald.

meer tot uitdrukking in de specifieke kosten en de dienstverlening aan leden binnen het kader van de realisatie van deze doelstellingen, die in beginsel leiden tot lagere winsten dan in het geval van winstmaximalisatie. Een extra korting op de winstbelasting acht de SER derhalve niet noodzakelijk. Bovendien hebben de leden inspraak in de sociaaleconomische doelstellingen en kunnen hierdoor rechtstreeks invloed uitoefenen op de winstmarges van de coöperatie. Indien er toch winst wordt gerealiseerd is de coöperatie winstbelastingplichtig, net als iedere andere rechtsvorm als bepaald in het eerste artikel van de Landsverordening op de winstbelasting 1940.

- Aansluitend hierop dient het opnemen van coöperaties in de winstbelasting volgens de SER gezien te worden tegen de achtergrond van het toepassen van het 'level playing field principe'. Het verlenen van een gedeeltelijke vrijstelling, specifiek voor coöperaties, acht de SER in strijd met dit principe indien andere marktspelers in een soortgelijke situatie niet hetzelfde recht verkrijgen op een gedeeltelijke vrijstelling.
- Het gedeeltelijk vrijstellen van winstbelasting specifiek voor coöperaties kan er in de praktijk toe leiden dat andere marktpartijen voor dat doel gaan kiezen voor de rechtsvorm van een coöperatie, hetgeen de SER niet wenselijk acht. Immers dit impliceert dan mogelijk een legale manier om belasting gedeeltelijk te ontwijken.
- De SER merkt vervolgens op dat in de fiscale wetgeving ten aanzien van de participatie van leden in het kapitaal van een coöperatie reeds rekening wordt gehouden met de bepaling in de Landsverordening op de winstbelasting 1940 dat coöperaties belastingplichtig zijn. Krachtens artikel 8, onderdeel b, van de Landsverordening op de inkomstenbelasting 1943⁸ wordt namelijk bepaald dat 'het aandeel in de winst van coöperatieve verenigingen, dat door de leden naar de maatstaf van de door hen bestede som wordt genoten', niet als inkomen voor de inkomstenbelasting wordt beschouwd, 'mits het doel der vereniging niet met het bedrijf of beroep harer leden in verband staat'. Deze bepaling voorkomt dubbele heffing, en houdt (in de 'mits-bepaling') tevens impliciet rekening met sociale doelstellingen van coöperaties ten behoeve van hun leden. In het geval van een gedeeltelijke vrijstelling van belasting over de winst, ontstaat er naar de mening van de SER dan ook het vraagstuk of artikel 8, onderdeel b, van de Landsverordening op de inkomstenbelasting niet dient te worden aangepast. Hierover treft de SER geen uiteenzetting aan in de MvT.
- Indien het inderdaad zo is dat tot op heden coöperaties niet worden aangeslagen voor de winstbelasting, dan acht de SER dit onjuist, temeer omdat er – zoals hierboven is aangegeven – duidelijke regelgeving over bestaat. Niet duidelijk is of er in het verleden *rulings* zijn afgegeven waarbij coöperaties vrijgesteld werden van het betalen van winstbelasting.
- In de MvT is onder het kopje 'Tegenwoordig' opgenomen dat 'vooral in deze moeilijke sociaal en economische tijden coöperaties gedeeltelijk winstbelasting moeten betalen'. De SER is echter van oordeel dat juist in de huidige financieel-economische zeer moeilijke periode als gevolg van de COVID-19 crisis, waarin de belastinginkomsten van de overheid fors zijn teruggelopen, het niet het juiste moment is om maatregelen te treffen die een verder verlagend effect hebben op die belastinginkomsten, en al helemaal niet daar waar - zoals in het voorgaande is betoogd - er onvoldoende gefundeerde beweegredenen zijn voor een belastingvrijstelling.

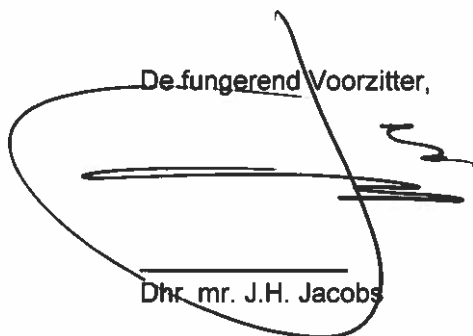
⁸ P.B. 1942, no. 248.

- Tot slot merkt de SER op dat in artikel 4, eerste lid, van het Groeiakkoord⁹ is bepaald 'dat het belastingstelsel met ingang van 2020 wordt herzien en gefaseerd ingevoerd'. Vooralnog is niet duidelijk of deze herziening een integrale herziening betreft en of dit eveneens de winstbelasting zal betreffen.

Gelet op bovenstaande overwegingen en opmerkingen acht de SER de voorgestelde wijziging van de Landsverordening winstbelasting 1940 vooralnog niet wenselijk.

Namens de Sociaal-Economische Raad,

De fungerend Voorzitter,

Dhr. mr. J.H. Jacobs

De Algemeen Secretaris,

Dhr. drs. R.J. Henriquez

⁹ Groeiakkoord. Naar hersteld vertrouwen en een welvarend Curaçao, 12 juli 2019, Willemstad.